

Võru maakonnas Rõuge vallas Külaotsa kinnistu (registriosa nr 359241, katastritunnused 69701:005:1441 ja 69701:005:1442; edaspidi *Külaotsa kinnistu*) eraldisel 3 aegjärgse raie ja eraldisel 14 harvendusraie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUSTUS

Lähtudes OÜ Vaseten volitatud esindaja Peter Janson 27.05.2024 ja 31.05.2024 esitatud metsateatistest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22 ja lõige 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 8¹, metsaseaduse § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“ **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Jätta algatamata Külaotsa kinnistu eraldisel 3 aegjärgse raie ja eraldisel 14 harvendusraie keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2. Kavandatud raiete registreerimisel arvestada järgmiste keskkonnameetmetega:

1.2.1. Valgeselg-kirjurähni ja värbkaku pesitsusaegset häirimist, pesade ja munade hävimist on võimalik vältida kui raietööd tehakse valgeselg-kirjurähni ja värbkaku elupaigades väljaspool valgeselg-kirjurähni ja värbkaku pesitsusperioode, mis kestab 1. märtsist kuni 30. juunini.

1.2.2. Raie ei mõjuta oluliselt värbkaku elupaika, kui harvendusraiel säilitatakse nende olemasolul õõnsustega puid, jämedamaid (üle 20 cm läbimõõduga) jalalseisvaid surnud puid ja lehtpuid (eriti haaba).

1.2.3. Kavandavatel raietel ei ole Ura oja seisundile olulist negatiivset mõju, kui raietöödel Ura oja veekaitsevööndis (mis on põhikaardile kantud veekogu piirist 10 meetrit) alusmetsa ja põõsarinnet ei eemaldata, raidmeid veekogusse ja veekaitsevööndisse ei jäeta, veekogust läbi ei sõideta, roopaide ei tekitata ning mootorsõidukitega kaldaid ei kahjustata.

1.3. Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnaamet teavitab KMH algatamata jätmise otsusest 14 päeva jooksul väljaandes Ametlikud Teadaanded.

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1. OÜ Vaseten volitatud esindaja Peter Janson esitas 27.05.2024 ja 31.05.2024 Keskkonnaametile metsateatised, millega kavandab Külaotsa kinnistu eraldisel 3 (pindalal 0,17 ha, raiemaht 9 tm) aegjärgset raiet ja eraldisel 14 (pindalal 2,07 ha, raiemaht 30 tm) harvendusraiet. Metsateatised on kantud metsaressursi arvestuse riiklikusse registrisse vastavalt numbrite 50001019233 ja 50001015643 all. Eesti looduse infosüsteemi EELIS (edaspidi *EELIS*) andmetel asuvad kavandatavad raiealad Haanja looduslal, Haanja linnualal ning Haanja looduspargi Tavaala piiranguvööndis.

2.2. Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevused on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22, § 6¹ lõige 3, § 7 punkt 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 4, metsaseaduse § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust ja asjaomase asutuse seisukohast (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 2³). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 4). Keskkonnaamet lähtus otsuse tegemisel KeHJS § 11 lõikes 2 sätestatud tähtajast.

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lõige 3). Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lg 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1. Kavandatav tegevus

3.1.1. Tegevuse iseloom ja maht

Külaotsa kinnistu eraldisel 3 kavandatakse aegjärkset raiet 0,17 ha suurusel alal, kavandatud raiemaht on 9 tm. Aegjärkse raie eesmärgiks on metsa järkjärguline uuendamine. Aegjärkse raie korral raiutakse uuendamisele kuuluvas metsas puid hajali üle raielankide eraldisel 3 kahe raiejärguga (puistu täius peale raiet jääb minimaalselt 30%).

Eraldisel 14 kavandatakse harvendusraiet 2,07 ha suurusel alal, kavandatud raiemaht on 30 tm. Harvendusraiet tehakse metsa väärtuse tõstmiseks, metsa tiheduse ja koosseisu reguleerimiseks ning lähitulevikus väljalangevate puude puidu kasutamise võimaldamiseks, arvestades, et pärast harvendusraiet ei tohi puistu esimese rinde rinnaspindala olla väiksem metsa majandamise eeskirja lisas 1 märgitust.

3.1.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega.

Külaotsa kinnistu asub Võru maakonnas, Rõuge vallas. Kavandatud raied jäävad aladele, kus kehtib 2011. aastal kehtestatud Rõuge valla (üldplaneeringu kehtestamise ajal asus kinnistu Haanja vallas) üldplaneering¹, millega aladele raiepiiranguid ei ole sätestatud.

3.1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatavate tegevuste eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Kavandatud aegjärksete raiete käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta.

¹ <https://rouge.kovtp.ee/kehtivad-uldplaneeringud>

Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja² §-s 19 sätestatuga.

3.1.4. Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raietööl on masinate kütuse tarbimine.

3.1.5. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raietööl saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

3.1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raietöödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

3.1.7. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raietööl on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raieid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8. Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raietöödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1. Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Külaotsa kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, maaüksus asub hajaasustuspiirkonnas.

Külaotsa kinnistu eraldisel 3 (0,17 ha) kavandatud aegjärgse raie mõjualas (30m³) on registreeritud järgmised raied: lageraied kogupindalal 1,9 ha, sanitaarraied kogupindalal 2,0 ha, aegjärgne raie pindalal 2,24 ha ja harvendusraie pindalal 0,6 ha. Juba registreeritud lageraied paiknevad eraldi asetsevate maksimaalselt 1 ha suuruste lankidena.

Külaotsa kinnistu eraldise 14 kavandatud raie mõjualas (30m) raieid registreeritud ei ole.

Raietega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja alad jäävad jätkuvalt kasutusse metsamaana.

3.2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

² Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

³ Runnel, K. 2021. RMK rakendusuuring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine“

Raiealadel ei esine taastumatuid loodusvarasid. Eraldisel 3 kasvab halli lepa enamusega puistu, asub jänesekapsa kasvukohatüübis. Eraldisel 14 kasvab kuuse enamusega puistu, asub jänesekapsa kasvukohatüübis.

3.2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatud raietest otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus kavandatavad raied läbi viiakse. Raielankidega piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid, mis ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet. Raiet kavandatakse metsamaastikus, aladel ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme.

EELIS-e andmetel jääb kavandatud raieala Külaotsa kinnistu eraldisel 14 valdavalt (2,04 ha ulatuses) II kategooria kaitsealuse linnuliigi valgeselg- kirjurähni piiritletud elupaika ja III kategooria kaitsealuse linnuliigi värbkaku piiritletud elupaika. Nimetatud elupaigad kattuvad omavahel täielikult. Värbkakk on Haanja looduspargi ja Haanja linnuala kaitse-eesmärgiks ning valgeselg- kirjurähn on Haanja looduspargi kaitse-eesmärgiks. Eraldisel 14 raiealal asub ka valgeselg- kirjurähni pesapuu.

EELIS-e andmetel jääb kavandatav raieala eraldisel 14 Ura oja veekaitsevööndisse, eraldis 14 jääb täielikult Ura oja ja osaliselt Kurgjärve kalda piiranguvööndisse. Eraldisel 14 kavandatava raieala mõjualasse jääb III kategooria kaitsealuse liigi saarma piiritletud elupaik.

Kavandatud raied jäävad Haanja looduspargi Tavaala piiranguvööndisse. Haanja looduspargi kaitse-eesmärgid on loetletud Haanja looduspargi kaitse eeskirjas⁴. Tingimused metsa majandamisele piiranguvööndis on sätestatud Haanja looduspargi kaitse-eeskirja §-s 15.

Haanja looduspark hõlmab täielikult Natura 2000 võrgustikku kuuluvad Haanja linnu- ja loodusalasid.

Kultuuriväärtusi raiealadel ei leidu.

Kavandatavate tegevuste maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada. Kavandatav aegjärgne raie on kooskõlas kaitse-eeskirja § 15 lõige 3 punktis 2 sätestatud langi suuruse piiranguga ja vastab MS-s toodud nõuetele aegjärgse raie lubamiseks.

3.2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud metsaseaduse §-s 35. Kavandatud raietöödega selliseid mõjusid ei kaasne.

⁴ Vabariigi Valitsuse 22.01.2015 määrus nr 10.

3.3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatavate raiete keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatud raiete mõju keskkonnaelementidele:

Vesi - Kavandatav raieala eraldisel 14 jääb osaliselt Ura oja veekaitsevööndisse (põhikaardile kantud veekogu piirist 10 meetrit), eraldis 14 jääb täielikult Ura oja ja osaliselt Kurgjärve kalda piiranguvöönditesse. Kui raie tegemisel Ura oja veekaitsevööndis alusmetsa ja põõsarinnet ei eemaldata, raidmeid ei jäeta veekogusse ja veekaitsevööndisse, veekogust läbi ei sõideta, roopaid ei tekitata ning mootorsõidukitega kaldaid ei kahjustata, siis kavandaval raiel ei ole veekogudele olulist negatiivset mõju.

Välisõhk ja kliima- kavandatavatel raietel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksikud raied eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus- Kavandatud raied ei mõjuta maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele- Raiealadel ei ole neid elemente ja kavandatud raied neid ei mõjuta. Raied on kavandatud 2,24 ha suurusel alal, raietööde tegemisel ei suurene ümbruskonna liikluskoormus. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raiete teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatud raied on ühekordse lühiajalise mõjuga tegevused, kestusega umbes üks kuu. Kavandatavate tegevustega ei kaasne piiriülest mõju.

3.3.1. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Raied on kavandatud Haanja loodusalal ja linnualal. Alade kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldus nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Haanja looduspargi ega Haanja linnu- ja loodusala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi artikkel 6 lõigel kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lõige 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi⁵ järgi tuleb elupaikade halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga. LKS § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide

⁵Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätted (2019/C 33/01)lk 21-22.)
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

kaudu, ehk eespoolviidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande⁶ järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada, et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

3.3.1.2. Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Eraldisel 3 kavandatava aegjärgse raie esimese raiejärgu käigus raiutakse puistu hajusalt hõredamaks, kuid puistu esimene rinne säilib, vana metsa osakaal piirkonnas ei lange, ei toimu piiranguvööndi metsade vanuselise struktuuri nihkumist nooremate metsade suunas. Puistu säilib, metsamaastik ei killustu ning maastikuilme ei muutu, seega ei ole kavandataval raiel olulist mõju Haanja loodus- ja linnuala kaitse-eesmärkidele.

Eraldisel 14 kavandatud harvendusraie käigus raiutakse puistu hajusalt hõredamaks, kuid puistu esimene rinne säilib, vana metsa osakaal piirkonnas ei lange, ei toimu piiranguvööndi metsade vanuselise struktuuri nihkumist nooremate metsade suunas. Puistu säilib, seega metsamaastik ei killustu ning maastikuilme ei muutu. Eeltoodut arvestades, kavandatav tegevus ei mõjuta ebasoodsalt Haanja loodusala kaitse-eesmärke.

Kavandatav raieala Külaotsa kinnistu eraldisel 14 (2,07 ha) jääb valdavalt (2,04 ha ulatuses) III kategooria kaitsealuse linnuliigi värbkaku piiritletud elupaika (elupaiga pindala on 7,78 ha). Värbkakk on Haanja linnuala kaitse-eesmärgiks. Antud värbkaku elupaigast kavandatakse harvendusraiet 2,04 ha ulatuses, mis on hinnanguliselt 26% kogu antud värbkaku elupaigast. Haanja looduspargi pikaajaline värbkaku kaitsekorralduslik optimaalne arvukus on 3-10 paari. 2022 aastal tehti Haanja looduspargis linnustiku inventuur (selle käigus antud elupaik kaardistati) ja selle tulemusel on Haanja looduspargis värbkaku arvukuse hinnang 25-30 paari. harvendusraie käigus raiutakse puistu hajusalt hõredamaks, kuid puistu esimene rinne säilib, vana metsa osakaal piirkonnas ei lange, ei toimu piiranguvööndi metsade vanuselise struktuuri nihkumist nooremate metsade suunas. Hooldusraied elupaigas ei mõjuta oluliselt värbkaku elupaiga soodsat seisundit, kuna värbkakk saab hakkama mosaiiksemas metsamaastikus.

Värbkakk pesitseb väikestes puuõõnsustes (enamasti suur-kirjurähni õõnsused), enamasti on need õõnsused haabades. Värbkaku elupaigavajaduste tagamiseks on oluline, kui raietööde käigus säilitatakse õõnsustega puid ja jämedamaid (üle 20 cm läbimõõduga) jalalseisvaid surnud puid ja lehtpuid (eriti haaba). Raied pesitsusperioodil (ajavahemikus 1. märts kuni 30. juuni) häirivad värbkaku pesitsemist ja peletavad linde sobivatest elupaikadest vähem sobivatesse. Värbkaku pesitsusaegset häirimist ning pesade ja munade hävimist on võimalik vältida kui raietööd tehakse väljaspool värbkaku pesitsusperioodi, mis kestab 1. märtsist kuni 30. juunini. Värbkaku elupaiga soodsat seisundit saab säilitada, kui raiete käigus säilitatakse õõnsustega puid, jämedamaid (üle 20 cm läbimõõduga) jalalseisvaid surnud puid ja jäetakse lehtpuid (eriti haaba) ka noortesse kuusikutesse ja raiesmikele. Raie (sh metsamaterjali kokkuvedu) tegemisel tuleb arvestada looduskaitseaduse § 55-ga, mille kohaselt kaitsealuse

⁶ Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:

http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxasa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote

loomaliigi isendi püüdmine ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal on keelatud.

Kavandatud tegevus ei mõjuta oluliselt värbkaku elupaiga soodsat seisundit ja ei ole vastuolus Haanja linnuala kaitse-eesmärkidega.

EELIS-e andmetel jääb kavandatava raieala lähedusse Kurgjärv ja sellega piirnev ala on veega seotud Haanja loodusala kaitse eesmärgiks oleva III kaitsekategooria loomaliigi saarma elupaigaks, saarma piiritletud elupaik jääb Külaotsa kinnistu eraldisel 14 kavandatava harvendusraie mõjualasse. Haanja looduspargi kaitsekorralduskava 2013-2022 kohaselt on Haanja looduspargi territooriumil olev saarma populatsioon elujõuline ning otsesed negatiivsed tegurid puuduvad või on ebaselged. Puistu raiutakse hajusalt hõredamaks ning puistu esimene rinne säilib. Eeltoodut arvestades, kavandatud tegevus ei mõjuta ebasoodsalt Haanja loodusala kaitse-eesmärke.

Eraldised jäävad kasvukohatüüpidesse, kus raietööd külmunud või kuivalt pinnaselt on võimalik teostada ilma suuremate pinnasekahjustusteta. Metsa kokkuveoteede, laoplatsi, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud keskkonnaministri 27.12.2006 määrusega nr 88 „Metsa majandamise eeskiri“.

Kuna kavandatud raiealadel ja raiealade mõjualades ei asu lisaks eelpool käsitletule muid Haanja linnu- ja loodusala kaitse-eesmärkideks olevaid loodusdirektiivi elupaigatüüpe ega liikide elupaiku, siis kavandatud raietegevus Haanja linnu- ja loodusala kaitse-eesmärke ei kahjusta. Kavandatavad raided ei mõjuta oluliselt Haanja linnuala ja Haanja loodusala kaitse-eesmärke ega nimetatud alade terviklikkust.

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Raided on kavandatud Haanja looduspargi Tavaala piiranguvööndis.

Mõju looduspargi kaitse eesmärkidele, mis kattuvad Haanja linnu- ja loodusala kaitse eesmärkidega, on käsitletud p 3.3.1.2.

Külaotsa kinnistu eraldisel 14 (2,07 ha) kavandatud raieala jääb valdavalt (2,04 ha ulatuses) III kategooria kaitsealuse linnuliigi valgeselg-kirjurähni piiritletud elupaika (elupaiga pindala on 7,78 ha). Valgeselg-kirjurähn asustab peamiselt vanemaid niiskeid leht- ja segametsi, okasmetsi võib kasutada enamasti vaid pesitsusvälisel ajal ja need ei oma tema kaitse korraldamisel olulist tähtsust. Elupaigavalikul on talle tähtsaim piisava hulga seisvate surnud lehtpuude olemasolu, milles elavad putukad ja nende vastsed on valgeselg-kirjurähni peatoiduks. Seetõttu asustab ta sageli veekogudeäärseid metsi, kus liigniiskuse tõttu on rohkelt seisvaid surnud puid ning raiepiirangute tõttu on enamasti säilinud ka vanad puistud.

Valgeselg-kirjurähnile on ohuteguriks säilinud vanade lehtmetsade raie ja lehtpuistute vanuselise struktuuri muutus, metsa loodusliku uuenemise asendamine okaspuukultuuri rajamisega, surnud seisva ja lamapuidu eemaldamine metsamajanduse käigus, energiapuidu saamise vm eesmärgil. Lisaks vanade lehtpuude eemaldamine raiete käigus. Harvendusraie käigus raiutakse puistu hajusalt hõredamaks, vana metsa osakaal piirkonnas ei lange ning metsamaastik ei killustu.

Raided pesitsusperioodil (ajavahemikus 1. märts kuni 30. juuni) häirivad valgeselg-kirjurähni pesitsemist ja peletavad linde sobivatest elupaikadest vähem sobivatesse. Valgeselg-kirjurähni pesitsusaegset häirimist ning pesa ja munade hävimist on võimalik vältida kui raietööd tehakse väljaspool valgeselg-kirjurähni pesitsusperioodi, mis kestab 1. märtsist kuni 30. juunini ja pesapuud ei raiuta. Pesapuu asukoha koordinaadid on X: 680238.23, Y: 6402435.63. Raie (sh

metsamaterjali kokkuvedu) tegemisel tuleb arvestada looduskaitseseaduse § 55-ga, mille kohaselt kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmine ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal on keelatud. Kavandatud tegevus ei mõjuta oluliselt valgeselg-kirjurähni elupaiga soodsat seisundit.

Kavandatud raiealal ja selle mõjualas ei ole muid Haanja looduspargi kaitse-eesmärgiks olevaid väärtusi.

3.3.2. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Raied on kooskõlas üldplaneeringuga, poollooduslike koosluste tegevuskavaga, kaitsekorralduskavaga ja Haanja looduspargi kaitse-eeskirjaga, looduskaitse- ja metsaseadusega, seega olulist mõju ei ole.

3.3.3. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raiete puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Suuremate pinnasekahjustusteta on võimalik raietöid (sh. puidu kokkuvedu) teha külmunud või kuivalt pinnaselt.

Looduskaitseseaduse § 55-st tulenevalt on raiete tegemisel tingimuseks ajaline piirang teostada tööd väljaspool lindude pesitsusaega.

Metsaseaduse § 28 lõike 7 punkti 3 kohaselt tehakse sanitaarraiet metsa sanitaarse seisundi parandamiseks ja ohuallikat mittekujutavate surevate või surnud puude puidu kasutamise võimaldamiseks, kui see ei ohusta elustiku mitmekesisust.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4. Eelhindangu järeldus

Kavandatud aegjärksel raiel ja harvendusraiel ei ole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Mõjud Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud, rakendades projekti osana looduskaitseseaduse § 55 lg-st 6 tulenevaid tööde tegemisel kohustuseks võetud meetmeid. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Haanja loodus- ja linnualade, mis kuuluvad Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja alade terviklikkusele.
2. Kavandatavate tegevustega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevustega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatavate tegevustega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariiolukordi või suurõnnetusi.
4. Tööde tegemisel keskkonnakaitsenõuetele vastavalt on avariiolukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Asjaomased asutused on loetletud KeHJS §-s 2³. Eelhindamise otsus avaldatakse Ametlikes Teadaannetes.

Eelhinnangu koostaja:

Margit Avikson

metsahoiu vanemspetsialist

metsaosakond